

Total No. of Printed Pages—32

Subject Code : C2

B25-GM

(EN/AS/BN/BD/HN)

2 0 2 5

GENERAL MATHEMATICS

Full Marks : 90

Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English / Assamese / Bengali / Bodo / Hindi medium, for their ready reference. In case of any discrepancy or confusion in the medium / version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Unless stated otherwise, use $\pi = \frac{22}{7}$.

অন্য ধৰণে দিয়া নাথাকিলে $\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধৰিবা।

অন্য ধৰনে দেওয়া না থাকলে $\pi = \frac{22}{7}$ বলে ধরবে।

गुब्बुननै होनाय थायाब्ला $\pi = \frac{22}{7}$ हम।

यदि दिया गया न हो, $\pi = \frac{22}{7}$ मान का प्रयोग कीजिए।

(2)

SECTION—A / ক—শাখা / ক—শাখা / ক—বাহাগো / ক—भाग

Choose the correct answer :

1×45=45

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

শুদ্ধ উত্তৰটি বেছে নাও :

गेबे फिननायखौ सायख' :

सही उत्तर चुनिए :

1. If $p \propto q$ and when $p = 6$, then $q = 30$. Now if $p = 2$, then what is the value of q ?

যদি $p \propto q$ আৰু $p = 6$ হয়, তেন্তে $q = 30$. এতিয়া $p = 2$, তেন্তে q ৰ মান কিমান?

যদি $p \propto q$ এবং $p = 6$ হয়, তবে $q = 30$. এখন $p = 2$, তাহলে q এর মান কত হবে?

जुदि $p \propto q$ आरो $p = 6$ जायोब्ला $q = 30$. दानिया $p = 2$, अब्ला q नि माना बेसेबां?

यदि $p \propto q$ और $p = 6$ हो, तो $q = 30$ होगा। अब $p = 2$ हो, तो q का मान क्या होगा?

(a) 12

(b) 20

(c) 10

(d) 15

2. Which of the following is a perfect cube?

তলৰ কোনটো পূৰ্ণ ঘন?

নীচের কোনটি পূৰ্ণ ঘন?

गाहायनि माबे आबुं घन'?

निम्न में से पूर्ण घन कौन-सा है?

(a) 652

(b) 933

(c) 343

(d) 1002

(3)

3. Which of the following is a square of an odd natural number?

তলৰ কোনটো সংখ্যা অযুগ্ম সংখ্যাৰ বৰ্গ?

নীচের কোন সংখ্যাটি অযুগ্ম সংখ্যার বর্গ?

गाहायनि माबे अनजिमाया बेजरा अनजिमानि बर्ग?

निम्न में से कौन-सी संख्या विषम संख्या का वर्ग है?

(a) 256

(b) 169

(c) 546

(d) 754

4. Which of the following rational numbers have terminating decimal?

তলৰ কোনকেইটা পৰিমেয় সংখ্যাৰ পৰিসমাপ্ত দশমিক বিস্তৃতি আছে?

নীচের কোনগুলি পরিমেয় সংখ্যার পরিসমাপ্ত দশমিক বিস্তৃতি আছে?

गाहायनि माबेफोरा रानजोबथा अनजिमानि जोबथाहैनाय दशमिक फुवारनायाव थागोन?

निम्न में से किन-किन परिमेय संख्याओं के दशमलव प्रसार सांत हैं?

(i) $\frac{17}{8}$

(ii) $\frac{17}{125}$

(iii) $\frac{17}{2^3 5^2}$

(iv) $\frac{17}{3}$

(a) (i), (ii), (iii)

(b) (i), (ii), (iv)

(c) (i), (iii), (iv)

(d) (ii), (iii), (iv)

(4)

5. For any primes p and q , p^2 and q^2 are

(X) prime numbers (Y) composite numbers (Z) co-prime numbers

যি কোনো মৌলিক সংখ্যা p আৰু q ৰ বাবে p^2 আৰু q^2 হ'ল

(X) মৌলিক সংখ্যা (Y) যৌগিক সংখ্যা (Z) সহ-মৌলিক সংখ্যা

যে কোনো মৌলিক সংখ্যা p এবং q এর জন্য p^2 এবং q^2 হলো

(X) মৌলিক সংখ্যা (Y) যৌগিক সংখ্যা (Z) সহ-মৌলিক সংখ্যা

जायखिजाया रोदा अनजिमा p आरो q नि थाखाय p^2 आरो q^2 आ जाबाय

(X) रोदा अनजिमा (Y) जथाइ अनजिमा (Z) लोगो रोदा अनजिमा

किसी भी अभाज्य संख्या p और q के लिए p^2 तथा q^2 हैं

(X) अभाज्य संख्या (Y) भाज्य संख्या (Z) सह-अभाज्य संख्या

(a) Y and Z are true

Y আৰু Z সত্য

Y এবং Z সত্য

Y আরো Z थार

Y और Z सही हैं

(b) Only X is true

মাত্র X সত্য

মাত্র X সত্য

X आल' थार

सिर्फ X सही है

(c) Only Z is true

মাত্র Z সত্য

মাত্র Z সত্য

Z आल' थार

सिर्फ Z सही है

(d) X and Z are true

X আৰু Z সত্য

X এবং Z সত্য

X আরো Z थार

X और Z सही हैं

(5)

6. A quadratic polynomial $p(x) = x^2 + bx + c$ has zeroes α and β . If $\alpha + \beta = 7$ and $\alpha^2 + \beta^2 = 29$, then what are the values of b and c ?

এটা দ্বিঘাত বহুপদ $p(x) = x^2 + bx + c$ ৰ শূন্য দুটা α আৰু β . যদি $\alpha + \beta = 7$ আৰু $\alpha^2 + \beta^2 = 29$ হয়, তেন্তে b আৰু c ৰ মান হ'ব

একটি দ্বিঘাত বহুপদ $p(x) = x^2 + bx + c$ এর শূন্য দুটি α এবং β . যদি $\alpha + \beta = 7$ এবং $\alpha^2 + \beta^2 = 29$ হয়, তাহলে b এবং c এর মান হবে

मोनसे जौगानै बिदाबगोबां $p(x) = x^2 + bx + c$ नि लाथिख' मोननैया α आरो β , जुदि $\alpha + \beta = 7$ आरो $\alpha^2 + \beta^2 = 29$ जायो, अब्ला b आरो c नि माना जागोन

एक द्विघात बहुपद $p(x) = x^2 + bx + c$ के शून्यक α और β हैं। यदि $\alpha + \beta = 7$ और $\alpha^2 + \beta^2 = 29$ हो, तो b और c का मान क्या होगा?

(a) $b = 7, c = 20$

(b) $b = -7, c = 10$

(c) $b = 7, c = 10$

(d) $b = -7, c = 20$

7. If the value of the polynomial $p(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ is 10 for $x = 0$ and 15 for $x = 1$, then what is the value of $a + b + c$?

যদি এটা বহুপদ $p(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ ৰ মান $x = 0$ ৰ বাবে 10 আৰু $x = 1$ ৰ বাবে 15 হয়, তেন্তে $a + b + c$ ৰ মান কিমান?

যদি একটি বহুপদ $p(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ এর মান $x = 0$ এর জন্য 10 এবং $x = 1$ এর জন্য 15 হয়, তাহলে $a + b + c$ এর মান কত হবে?

जुदि मोनसे बिदाबगोबां $p(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ नि मान $x = 0$ नि थाखाय 10 आरो $x = 1$ नि थाखाय 15 जायो, अब्ला $a + b + c$ नि माना बेसेबां?

यदि किसी बहुपद $p(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d$ का मान $x = 0$ के लिए 10 और $x = 1$ के लिए 15 हो, तो $a + b + c$ का मान कितना होगा?

(a) 25

(b) 10

(c) 5

(d) 15

(6)

8. What are the vertices of the triangle formed by the graph of the equations $4x - y - 8 = 0$ and $2x - 3y + 6 = 0$ with x -axis?

$4x - y - 8 = 0$ আৰু $2x - 3y + 6 = 0$ সমীকৰণৰ লেখ দুটাই x -অক্ষৰ সৈতে উৎপন্ন কৰা ত্ৰিভুজটোৰ শীৰ্ষবিন্দুবোৰ হৈছে

$4x - y - 8 = 0$ এবং $2x - 3y + 6 = 0$ সমীকৰণৰ লেখ দুটিৰ x -অক্ষৰ সঙ্গে উৎপন্ন কৰা ত্ৰিভুজটিৰ শীৰ্ষবিন্দুগুলি হলো

$4x - y - 8 = 0$ আরো $2x - 3y + 6 = 0$ সমানতাইনি বোসাবগারি দোঁনৈয়া x -গুদিহাংখোজোঁ সোমজিহোনায আখান্থিথামনি থিখিনি বিন্দোফোৰা জাদোঁ

$4x - y - 8 = 0$ और $2x - 3y + 6 = 0$ के दोनों लेखों (ग्राफों) और x -अक्ष द्वारा बने त्रिभुज के शीर्ष हैं

- (a) $(2, 0), (3, 4), (3, 0)$ (b) $(-3, 0), (3, 4), (2, 0)$
(c) $(0, -2), (3, 4), (0, 8)$ (d) $(0, -8), (3, 4), (0, 2)$

9. If the lines $x = 2$, $y = 3$ and $px + 2y - 10p = 0$ meet at a point, then what is the value of p ?

যদি $x = 2$, $y = 3$ আৰু $px + 2y - 10p = 0$ ৰেখা দুটাই এটা বিন্দুত মিলিত হয়, তেন্তে p ৰ মান কিমান?

যদি $x = 2$, $y = 3$ এবং $px + 2y - 10p = 0$ রেখা দুটি একটি বিন্দুতে মিলিত হয়, তাহলে p এর মান কত হবে?

जुदि $x = 2$, $y = 3$ आरो $px + 2y - 10p = 0$ हांखोआ मोनसे बिनदोआव लोगो मोनलायो, अब्ला p नि माना बेसेबां?

यदि $x = 2$, $y = 3$ और $px + 2y - 10p = 0$ रेखाएँ एक बिंदु पर मिलती हों, तो p का मान क्या है?

- (a) $\frac{1}{3}$ (b) $-\frac{1}{3}$
(c) $-\frac{3}{4}$ (d) $\frac{3}{4}$

(7)

- 10.** If α and β are the zeroes of the polynomial $p(x) = 4x^2 + 2bx + 9$, such that $\alpha + \beta = 0$, then the value of b is

যদি $p(x) = 4x^2 + 2bx + 9$ বহুপদটোৰ শূন্য দুটা α আৰু β হয়, যাতে $\alpha + \beta = 0$, তেনেহ'লে b ৰ মান হ'ব

যদি $p(x) = 4x^2 + 2bx + 9$ বহুপদটিৰ শূন্য দুটি α এবং β হয়, যাতে $\alpha + \beta = 0$, তাহলে b এর মান হবে

जुदि $p(x) = 4x^2 + 2bx + 9$ बिदाबगोबांनि लाथिख' मोननैया α आरो β जायो, जाहाथे $\alpha + \beta = 0$, अब्ला b नि माना जागोन

यदि बहुपद $p(x) = 4x^2 + 2bx + 9$ के शून्यक α और β हों, जहाँ $\alpha + \beta = 0$ है, तो b का मान होगा

(a) 6

(b) 4

(c) 2

(d) 0

- 11.** Which term of the AP $-49, -42, -35, \dots$ is 0?

$-49, -42, -35, \dots$ সমান্তৰ প্রগতিৰ কোনটো পদ শূন্য হ'ব?

$-49, -42, -35, \dots$ সমান্তৰ প্রগতিৰ কোন পদটি শূন্য হবে?

$-49, -42, -35, \dots$ सानलुलि जौगाथिनि माबे बिदाबा लाथिख' जागोन?

समान्तर श्रेढी (AP) $-49, -42, -35, \dots$ का कौन-सा पद 0 है?

(a) 9th

(b) 7th

(c) 8th

(d) 6th

(8)

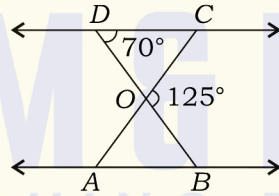
12. In the figure given below, $\triangle ODC \sim \triangle OBA$, $\angle BOC = 125^\circ$ and $\angle CDO = 70^\circ$. Find $\angle DOC$ and $\angle OAB$.

চিত্রত, $\triangle ODC \sim \triangle OBA$, $\angle BOC = 125^\circ$ আৰু $\angle CDO = 70^\circ$. $\angle DOC$ আৰু $\angle OAB$ উলিওৱা।

চিত্ৰে, $\triangle ODC \sim \triangle OBA$, $\angle BOC = 125^\circ$ এবং $\angle CDO = 70^\circ$. $\angle DOC$ এবং $\angle OAB$ নির্ণয় কৰো।

सावगारियाव, $\triangle ODC \sim \triangle OBA$, $\angle BOC = 125^\circ$ आरु $\angle CDO = 70^\circ$. $\angle DOC$ आरु $\angle OAB$ दिहुन।

नीचे दिए गए चित्र में $\triangle ODC \sim \triangle OBA$, $\angle BOC = 125^\circ$ और $\angle CDO = 70^\circ$ हैं। $\angle DOC$ और $\angle OAB$ ज्ञात कीजिए।

- (a) $50^\circ, 50^\circ$ (b) $55^\circ, 55^\circ$
(c) $60^\circ, 60^\circ$ (d) $65^\circ, 65^\circ$

13. To divide a line segment PQ in the ratio $5 : 7$, what is the minimum number of points to be marked at equal intervals on the ray drawn at P ?

PQ ৰেখাখণ্ড $5 : 7$ অনুপাতত ভাগ কৰাৰ বাবে P বিন্দুৰ পৰা আঁকিবলৈ লোৱা ৰশ্মিটোক সমান অন্তৰালত ভাগ কৰিবলৈ কমেও কিমানটা বিন্দু চিহ্নিত কৰিব লাগিব?

PQ ৰেখাখণ্ডটি $5 : 7$ অনুপাতে ভাগ কৰাৰ জন্য P বিন্দু থেকে আঁকতে নেওয়া ৰশ্মিটিকে সমান অন্তৰালে ভাগ কৰাৰ জন্য কম কৰেও কয়টি বিন্দুতে চিহ্নিত কৰতে হবে?

PQ হাংখো খোন্দোখৌ $5 : 7$ রুজুথাইয়াব বাহাগো খালামনাযনি থাখায় P বিন্দোনিফ্রায় আখিনো লানায় রোদাখৌ সমান ফাৰাগাব বাহাগো খালামনো খমব্লাবো মোনবেসে বিন্দো দাগো খালামনো নাংগোন?

रेखाखंड PQ को $5 : 7$ के अनुपात में विभाजित करने के लिए, P बिंदु से खींची गई रश्मि को समान अंतराल पर कम-से-कम कितने बिंदुओं पर चिह्नित करना होगा?

- (a) 7 (b) 5
(c) 12 (d) 2

(9)

- 14.** The area of a triangle whose vertices are (3, 0), (3, 4) and (x, 0) is 6 square units. Then what is the value of x?

(3, 0), (3, 4) আৰু (x, 0) শীৰ্ষবিন্দুযুক্ত ত্ৰিভুজৰ কালি 6 বৰ্গ একক হ'লে, x ৰ মান হ'ব

(3, 0), (3, 4) এবং (x, 0) শীৰ্ষবিন্দুযুক্ত ত্ৰিভুজের ক্ষেত্রফল 6 বর্গ একক হলে, x এর মান হবে

(3, 0), (3, 4) আরো (x, 0) থিখিনি বিন্দো গোনাং আখান্থিথামনি দব্লাইথিয়া 6 বর্গ সানগুদি জাযোব্লা, x নি মানা জাগোন

एक त्रिभुज जिसके शीर्ष (3, 0), (3, 4) और (x, 0) हैं, उसका क्षेत्रफल 6 वर्ग मात्रक है। तो x का मान क्या होगा?

- (a) 0 (b) 4
(c) 6 (d) 9

- 15.** The line segment joining the points of contact of two parallel tangents of a circle is a/an

এটা বৃত্তৰ দুডাল সমান্তৰাল স্পৰ্শকৰ স্পৰ্শ বিন্দু সংযোগ কৰা ৰেখাখণ্ড হৈছে

একটি বৃত্তের দুটি সমান্তরাল স্পর্শকের স্পর্শ বিন্দু সংযোগ করা রেখাখণ্ডটি হলো

मोनसे बेंखननि दौनै लिग नांज्रिदग्रानि नांज्रिद बिन्दो दाजाबनाय हांखोखोन्दोआ जादों

एक वृत्त की दो समांतर स्पर्श-रेखाओं के स्पर्श-बिंदुओं को जोड़ने से बना रेखाखंड है

(a) radius of the circle	(b) diameter of the circle
বৃত্তটোৰ ব্যাসার্ধ	বৃত্তটোৰ ব্যাস
বৃত্তটির ব্যাসার্ধ	বৃত্তটির ব্যাস
बेंखननि स'खावा	बेंखननि खाव
वृत्त की त्रिज्या	वृत्त का व्यास
(c) secant of the circle	(d) arc of the circle
বৃত্তটোৰ ছেদক	বৃত্তটোৰ চাপ
বৃত্তটির ছেদক	বৃত্তটির চাপ
बेंखननि दानसग्रा	बेंखननि बोरला
वृत्त का छेदक	वृत्त की जीवा

(10)

16. If $\sin \theta + \cos \theta = \sqrt{3}$, then which among the following is correct?

যদি $\sin \theta + \cos \theta = \sqrt{3}$ হয়, তেন্তে তলৰ কোনটো শুদ্ধ ?

যদি $\sin \theta + \cos \theta = \sqrt{3}$ হয়, তাহলে নীচের কোনটি শুদ্ধ ?

যদি $\sin \theta + \cos \theta = \sqrt{3}$ জাযো, अब्ला गाहायनि माबे गेबे?

यदि $\sin \theta + \cos \theta = \sqrt{3}$ है, तो निम्न में से कौन-सा सही है?

(a) $\sin \theta = \cos \theta$

(b) $\sin \theta \cdot \cos \theta = 1$

(c) $\sin \theta \cdot \tan \theta = 1$

(d) $\sin \theta \cdot \cot \theta = 1$

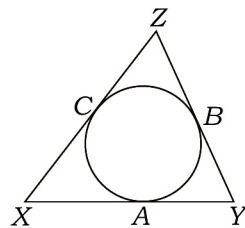
17. In the figure given below, if $XA = 7$ cm, $YB = 5$ cm, then $XY = ?$

তলৰ চিত্ৰত দিয়া দৰে, যদি $XA = 7$ cm, $YB = 5$ cm হয়, তেনেহ'লে $XY = ?$

নীচের চিত্রে দেওয়া মতে, যদি $XA = 7$ cm, $YB = 5$ cm হয়, তাহলে $XY = ?$

साख्वाथिनि सावगारियाव होनाय बादि, जुदि $XA = 7$ cm, $YB = 5$ cm, अब्ला $XY = ?$

नीचे दिए गए चित्र में, यदि $XA = 7$ cm, $YB = 5$ cm है, तो $XY = ?$

(a) 17 cm

(b) 10 cm

(c) 12 cm

(d) 14 cm

(11)

18. The heights of a cylinder and a cone are in the ratio 2:3 and their volumes are in the ratio 9:8. Then the ratio of their radii is

এটা বেলন আৰু এটা শংকুৰ উচ্চতাৰ অনুপাত 2:3, আয়তনৰ অনুপাত 9:8 হ'লে, সিহঁতৰ ব্যাসাৰ্ধৰ অনুপাত হ'ব

একটি বেলন এবং একটি শঙ্কুর উচ্চতার অনুপাত 2:3, আয়তনের অনুপাত 9:8 হলে, তাদের ব্যাসার্ধের অনুপাত হবে

मोनसे हासुं आरो मोनसे जंहासुंनि जौथाइनि रुजुथाइया 2:3 आरो रोजागासैनि रुजुथाइया 9:8 जायोब्ला, बेसोरनि सखावनि रुजुथाइया जागोन

एक बेलन और एक शंकु की ऊँचाइयाँ 2:3 के अनुपात में हैं और उनके आयतन 9:8 के अनुपात में हैं, तो उनकी त्रिज्याओं का अनुपात होगा

- (a) 27:16 (b) 9:16 (c) 4:3 (d) 3:4

19. If 21 is removed from the data

11, 12, 14, 14, 15, 17, 19, 20, 21

then the median of the new set of data is decreased by

যদি 11, 12, 14, 14, 15, 17, 19, 20, 21 তথ্যসমূহৰ পৰা 21 বাদ দিয়া হয়, তেনেহ'লে নতুন তথ্যসমূহৰ মধ্যমাৰ হ্রাস হ'ব

যদি 11, 12, 14, 14, 15, 17, 19, 20, 21 তথ্যগুলি থেকে 21 বাদ দেওয়া হয়, তাহলে নতুন তথ্যগুলির মধ্যমার হ্রাস হবে

जुदि 11, 12, 14, 14, 15, 17, 19, 20, 21 खारिफोरनिफ्राय 21 एंगारनाय जायो, अब्ला गोदान खारिफोरनि गेजेरमानि खमायनाय जागोन

यदि 11, 12, 14, 14, 15, 17, 19, 20, 21 आँकड़ों से 21 को हटा दिया जाए, तो नए आँकड़ों का माध्यक कितना घट जाएगा?

- (a) 2 (b) 1
(c) 0.5 (d) 1.5

(12)

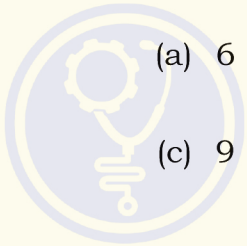
20. If three coins are tossed at the same time, how many outcomes will be there?

যদি তিনিটা মুদ্রা একেলগে ট্‌ কৰা হয়, তেনেহ'লে ফলাফলৰ সংখ্যা হ'ব

যদি তিনিটা মুদ্রা একসঙ্গে ট্‌ কৰা হয়, তাহলে ফলাফলের সংখ্যা হবে

जुदि गरथाम खाउरि जयै टस खालामनाय जायो, अब्ला फिथाइनि अनजिमाया जागोन

यदि तीन सिक्कों को एक ही समय पर एक साथ उछाला जाए, तो परिणामों की संख्या होगी

(a) 6

(b) 3

(c) 9

(d) 8

SPM & LALAN'S
COACHING FOR SUCCESS

21. The value of $\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ is

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ ৰ মান হ'ব

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ এর মান হবে

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ नि माना जागोन

$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ का मान है

(a) 6

(b) 7

(c) 8

(d) 9

(13)

22. Which of the following is an irrational number?

তলৰ কোনটো এটা অপৰিমেয় সংখ্যা ?

নীচের কোনটি একটি অপরিমেয় সংখ্যা ?

गाहायनि माबे मोनसेआ रानजोबथायि अनजिमा?

निम्न में से कौन-सी एक अपरिमेय संख्या है?

(a) $\frac{\sqrt{2}}{\sqrt{8}}$

(b) $\frac{\sqrt{3}}{3\sqrt{5}}$

(c) $\frac{\sqrt{5}}{\sqrt{20}}$

(d) $\frac{\sqrt{63}}{\sqrt{7}}$

23. When the polynomial $p(x) = x^3 + 4x^2 - 3x + 2$ is divided by $x + 1$, what is the remainder?

$p(x) = x^3 + 4x^2 - 3x + 2$ বহুপদটোক $x + 1$ ৰে হৰণ কৰিলে, ভাগশেষ কিমান হ'ব ?

$p(x) = x^3 + 4x^2 - 3x + 2$ বহুপদটিকে $x + 1$ দ্বাৰা ভাগ কৰিলে, ভাগশেষ কত হ'ব ?

$p(x) = x^3 + 4x^2 - 3x + 2$ बिदाबगोबांखौ $x + 1$ जों रानोब्ला, रानखोन्दाया बेसेबां जागोन?

बहुपद $p(x) = x^3 + 4x^2 - 3x + 2$ को $x + 1$ से भाग देने पर शेषफल क्या होगा?

(a) 4

(b) -4

(c) 8

(d) -8

(14)

- 24.** If the graph of a polynomial cuts x -axis at two points and y -axis at one point, then the number of zeroes of the polynomial is

এটা বহুপদ বাশিৰ লেখটোৱে x -অক্ষক দুটা বিন্দুত কাটে আৰু y -অক্ষক এটা বিন্দুত কাটে, তেনেহ'লে বহুপদটোৰ শূন্যৰ সংখ্যা হ'ব

একটি বহুপদ বাশিৰ লেখটি x -অক্ষকে দুটি বিন্দুতে কাটে এবং y -অক্ষকে একটি বিন্দুতে কাটে, তাহলে বহুপদটির শূন্যের সংখ্যা হবে

मोनसे बिदाबगोबां राशिनि बोसावगारिया x -गुदिहांखोखौ मोनने बिन्दोआव दानो आरो y -गुदिहांखोखौ मोनसे बिन्दोआव दानो, अब्ला बिदाबगोबांनि लाथिख'नि अनजिमाया जागोन

यदि किसी बहुपद का ग्राफ x -अक्ष को दो बिंदुओं पर और y -अक्ष को एक बिंदु पर प्रतिच्छेद करता है, तो बहुपद के शून्यकों की संख्या होगी

(a) at least 1

কমেও ১

কম করেও ১

খমব্লাবো ১

কম-সে-কম ১

(b) at least 2

কমেও ২

কম করেও ২

খমব্লাবো ২

কম-সে-কম ২

(c) at most 1

খুব বেছি ১

খুব বেশি ১

বাঁসিথার ১

অধিক-সে-অধিক ১

(d) at most 2

খুব বেছি ২

খুব বেশি ২

বাঁসিথার ২

অধিক-সে-অধিক ২

- 25.** Which of the following is a linear equation in two variables?

তলত দিয়া সমীকৰণবিলাকৰ কোনটো দুটা চলকযুক্ত বৈখিক সমীকৰণ ?

নীচে দেওয়া সমীকরণগুলির কোনটি দুটি চলকযুক্ত রৈখিক সমীকরণ ?

गाहायाव होनाय समानथाइफोरनि माबे मोनने सोलायस्तु गोनां हांखोआरि समानथाइ?

निम्न में से कौन-सा एक दो चरों वाला रैखिक समीकरण है?

(a) $5x - 2y = 0$

(b) $x + x^2 - 2y + 8 = 0$

(c) $x + 2y + 10 = x^2 + y$

(d) $3x - 2y^2 + 1 = 3x$

(15)

26. For which value(s) of p does the pair of equations given below have unique solution?

p ৰ কি মানৰ বাবে তলত দিয়া সমীকৰণ যোৰৰ এটা অদ্বিতীয় সমাধান আছে?

p এর কোন্ মানের জন্য নিচে দেওয়া সমীকরণ জোড়ার একটি অদ্বিতীয় সমাধান আছে?

p নি মা মাননি থাখায় গাহায়াব হোনায সমানথাই জরানি মোনসে ঐখুথা মাবফুংথাই দং?

p के किस मान के लिए नीचे दिए गए समीकरणों का केवल एक हल होगा?

$$4x + py + 8 = 0$$

$$2x + 2y + 2 = 0$$

(a) For all values of p , except 4

p ৰ 4 ৰ বাহিৰে সকলো মান

p এর 4 এর বাইরে সবগুলি মান

p নি 4 নি অনগা গাসেবো মান

4 को छोड़कर p के सभी मानों के लिए

(b) For all values of p , except 2

p ৰ 2 ৰ বাহিৰে সকলো মান

p এর 2 এর বাইরে সবগুলি মান

p নি 2 নি অনগা গাসেবো মান

2 को छोड़कर p के सभी मानों के लिए

(c) For $p = 4$ only

কেবল $p = 4$ মানৰ বাবে

কেবল $p = 4$ মানের জন্য

$p = 4$ মাননি থাখায়ল'

सिर्फ $p = 4$ के लिए

(d) For $p = 2$ only

কেবল $p = 2$ মানৰ বাবে

কেবল $p = 2$ মানের জন্য

$p = 2$ মাননি থাখায়ল'

सिर्फ $p = 2$ के लिए

(16)

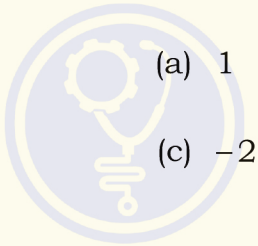
27. For what value of p , the equation $(p-2)x^2 + 3x + 5 = 0$ cannot be quadratic?

p ৰ কি মানৰ বাবে $(p-2)x^2 + 3x + 5 = 0$ সমীকৰণটো দ্বিঘাত সমীকৰণ নহয় ?

p এর কী মানের জন্য $(p-2)x^2 + 3x + 5 = 0$ সমীকরণটি দ্বিঘাত সমীকরণ হবে না ?

p নি মা মাননি থাখায় $(p-2)x^2 + 3x + 5 = 0$ সমানথাইয়া জৌগানৈ সমানথাই জায়া?

p के किस मान के लिए समीकरण $(p-2)x^2 + 3x + 5 = 0$ द्विघात समीकरण नहीं हो सकता?

(a) 1

(b) 2

(c) -2

(d) 0

SPM & LALAN'S
COACHING FOR SUCCESS

28. The roots of the equation $ax^2 + bx + c = 0$, $a \neq 0$ are real and unequal. Which of the following is true about the value of the discriminant D ?

$ax^2 + bx + c = 0$, $a \neq 0$ সমীকৰণৰ মূলবোৰ বাস্তৱ আৰু অসমান, বিবেচিকা D ৰ কোনটো মানৰ বাবে এইটো সত্য ?

$ax^2 + bx + c = 0$, $a \neq 0$ সমীকৰণৰ মূলগুলি বাস্তব এবং অসমান, বিবেচিকা D এর কোনটি মানের জন্য এটি সত্য ?

$ax^2 + bx + c = 0$, $a \neq 0$ সমানথাইনি रोदाफोरा नंगुबै आरो समाननडि, महरजिरि D नि माबे माननि थाखाय बेयो थार?

समीकरण $ax^2 + bx + c = 0$, $a \neq 0$ के मूल वास्तविक और भिन्न हैं, विविक्तकर D के किस मान के लिए यह सत्य है?

(a) $D < 0$

(b) $D > 0$

(c) $D = 0$

(d) $D \leq 0$

(17)

29. Which among the following is the correct expression for the 70th term of the sequence 4, 9, 14, 19, 24, ...?

4, 9, 14, 19, 24, ... শ্ৰেণীটোৰ 70তম পদটোৰ বাবে তলৰ কোনটো ধৰণত প্ৰকাশ কৰিলে শুদ্ধ হ'ব?

4, 9, 14, 19, 24, ... শ্ৰেণীটিৰ 70তম পদৰ জন্য নীচৰ কোন ধৰনটিতে প্ৰকাশ কৰিলে শুদ্ধ হ'ব?

4, 9, 14, 19, 24, ... थाख्कोनि 70 थि बिदाबनि थाखाय गाहायनि माबे राहाजो फोरमायोब्ला गेबे जागोन?

4, 9, 14, 19, 24, ... के 70वें पद के लिए निम्न में से कौन-सा विकल्प सही है?

(a) $4 + (70 \times 5)$

(b) $4 + (69 \times 5)$

(c) $5 + (70 \times 4)$

(d) $5 + (69 \times 4)$

30. The first term of an AP is -20 and the sum of the first 20 terms is -350 . Which among the following is the last term of this AP?

এটা সমান্তৰ প্ৰগতিৰ প্ৰথম পদ -20 আৰু প্ৰথম 20টা পদৰ যোগফল -350 , তেনেহ'লে তলৰ কোনটো, সমান্তৰ প্ৰগতিটোৰ শেষৰ পদ হ'ব?

একটি সমান্তৰ প্ৰগতিৰ প্ৰথম পদ -20 এবং প্ৰথম 20টি পদৰ যোগফল -350 , তাহলে নীচৰ কোনটি সমান্তৰ প্ৰগতিটিৰ শেষৰ পদ হ'ব?

मोनसे सानलुलि जौगाथिनि गिबि बिदाब -20 आरो गिबि मोन 20 बिदाबनि दाजाबगासैया -350 , अब्ला गाहायनि माबे सानलुलि जौगाथिनि जोबथि बिदाब जागोन?

किसी समान्तर श्रेणी (AP) का प्रथम पद -20 है और उसके प्रथम 20 पदों का योग -350 हो, तो निम्न में से कौन-सा इस समान्तर श्रेणी (AP) का अंतिम पद होगा?

(a) 15

(b) 55

(c) -15

(d) -55

(18)

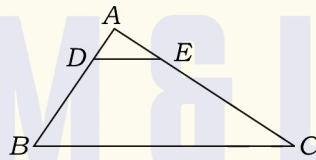
31. If in $\triangle ABC$, $AB = 6$ cm and $DE \parallel BC$, such that $AE = \frac{1}{5} AC$, what is the length of AD ?

যদি $\triangle ABC$ ব $AB = 6$ cm, আৰু $DE \parallel BC$, আৰু $AE = \frac{1}{5} AC$, তেন্তে AD ৰ দৈৰ্ঘ্য হ'ব

যদি $\triangle ABC$ ৰ $AB = 6$ cm এবং $DE \parallel BC$, আৰু $AE = \frac{1}{5} AC$, তহলে AD ৰ দৈৰ্ঘ্য হ'ব

যদি $\triangle ABC$ নি $AB = 6$ cm আৰু $DE \parallel BC$, আৰু $AE = \frac{1}{5} AC$, অহ্লা AD নি লাউখাউয়া জাগোন

यदि $\triangle ABC$ में, $AB = 6$ cm और $DE \parallel BC$, इस प्रकार हैं कि $AE = \frac{1}{5} AC$ हो, तो AD की लम्बाई क्या होगी?

- (a) 1.5 cm (b) 0.9 cm (c) 1.2 cm (d) 0.6 cm

32. If $\frac{AB}{QR} = \frac{AC}{PQ}$, $\frac{XZ}{QP} = \frac{XY}{PR}$ and $\angle A = \angle Q = \angle Z$, then which among the following is true?

যদি $\frac{AB}{QR} = \frac{AC}{PQ}$, $\frac{XZ}{QP} = \frac{XY}{PR}$ আৰু $\angle A = \angle Q = \angle Z$, তেনেহ'লে তলৰ কোনটো

সত্য?

যদি $\frac{AB}{QR} = \frac{AC}{PQ}$, $\frac{XZ}{QP} = \frac{XY}{PR}$ এবং $\angle A = \angle Q = \angle Z$, তহলে নীচের কোনটি

সত্য?

যদি $\frac{AB}{QR} = \frac{AC}{PQ}$, $\frac{XZ}{QP} = \frac{XY}{PR}$ আৰু $\angle A = \angle Q = \angle Z$, অহ্লা গাহায়নি মাৰে থাৰ?

यदि $\frac{AB}{QR} = \frac{AC}{PQ}$, $\frac{XZ}{QP} = \frac{XY}{PR}$ और $\angle A = \angle Q = \angle Z$ हो, तो निम्न में से कौन-सा

सत्य है?

- (a) $\triangle ABC \sim \triangle QRP \sim \triangle XYZ$ (b) $\triangle BAC \sim \triangle QPR \sim \triangle YZX$
(c) $\triangle ABC \sim \triangle PQR \sim \triangle XYZ$ (d) $\triangle ABC \sim \triangle QRP \sim \triangle ZYX$

(19)

- 33.** For which value of k , the points $(7, -2)$, $(5, 1)$ and $(3, k)$ are collinear?

k ৰ কোনটো মানৰ বাবে $(7, -2)$, $(5, 1)$ আৰু $(3, k)$ বিন্দুকেইটা একৰেখীয় হ'ব ?

k এর কোন মানটির জন্য $(7, -2)$, $(5, 1)$ এবং $(3, k)$ বিন্দুগুলি একরেখীয় হবে ?

k নি মাৰে মাননি থাখায় $(7, -2)$, $(5, 1)$ আরো $(3, k)$ বিন্দোফোৰা হাংখোচেআৰি জাগোন?

k के किस मान के लिए बिंदु $(7, -2)$, $(5, 1)$ और $(3, k)$ संरेखी हैं?

(a) 2

(b) 4

(c) 6

(d) 8

- 34.** For what value of a will the distance between the points $A(a, 4)$ and $B(2, 7)$ be 5 units?

a ৰ কি মানৰ বাবে $A(a, 4)$ আৰু $B(2, 7)$ বিন্দু দুটাৰ মাজৰ দূৰত্ব 5 একক হ'ব ?

a এর কী মানের জন্য $A(a, 4)$ এবং $B(2, 7)$ বিন্দু দুটির মধ্যে দূরত্ব 5 একক হবে ?

a নি মা মাননি থাখায় $A(a, 4)$ আরো $B(2, 7)$ বিন্দো মোননৈনি গেজেরনি জানথাইয়া 5 সানগুদি জাগোন?

a के किस मान के लिए बिंदु $A(a, 4)$ और $B(2, 7)$ के बीच की दूरी 5 मात्रक होगी?

(a) 6

(b) -2

(c) 6 or -2

(d) 2 or -6

- 35.** What is the value of $\cot 25^\circ \cot 35^\circ \cot 45^\circ \cot 55^\circ \cot 65^\circ$?

$\cot 25^\circ \cot 35^\circ \cot 45^\circ \cot 55^\circ \cot 65^\circ$ ৰ মান কিমান হ'ব ?

$\cot 25^\circ \cot 35^\circ \cot 45^\circ \cot 55^\circ \cot 65^\circ$ এর মান কত হবে ?

$\cot 25^\circ \cot 35^\circ \cot 45^\circ \cot 55^\circ \cot 65^\circ$ নি মানা বেছেবাং জাগোন?

$\cot 25^\circ \cot 35^\circ \cot 45^\circ \cot 55^\circ \cot 65^\circ$ का मान क्या होगा?

(a) $\frac{1}{\sqrt{3}}$

(b) $\sqrt{3}$

(c) $2\sqrt{3}$

(d) 1

(20)

36. If $\sec A + \tan A = \frac{1}{x}$, then $x + \frac{1}{x} = ?$

যদি $\sec A + \tan A = \frac{1}{x}$, তেন্তে $x + \frac{1}{x} = ?$

যদি $\sec A + \tan A = \frac{1}{x}$, তাহলে $x + \frac{1}{x} = ?$

জুদি $\sec A + \tan A = \frac{1}{x}$, অল্লা $x + \frac{1}{x} = ?$

যদি $\sec A + \tan A = \frac{1}{x}$ है, तो $x + \frac{1}{x} = ?$

- (a) $2 \tan A$ (b) $2 \sec A$ (c) $\sec A$ (d) $\tan A$

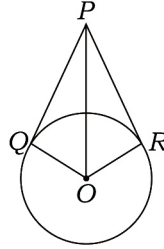
37. In the figure given below, if $\angle QOR = 100^\circ$, then what is the value of $\angle OPR$?

চিত্রত দিয়াৰ দৰে, যদি $\angle QOR = 100^\circ$, তেনেহ'লে $\angle OPR$ ৰ মান কিমান হ'ব?

চিত্রে দেওয়া মত, যদি $\angle QOR = 100^\circ$, তাহলে $\angle OPR$ এর মান কত হবে?

सावगारियाव होनाय बादि, जुदि $\angle QOR = 100^\circ$, अल्ला $\angle OPR$ नि माना बेसेबां जागोन?

नीचे दिए गए चित्र में, यदि $\angle QOR = 100^\circ$ हो, तो $\angle OPR$ का मान क्या होगा?

- (a) 100° (b) 80° (c) 60° (d) 40°

38. The area of a sector of a circle with radius R and central angle 30° is

R ব্যাসার্ধৰ এটা বৃত্তৰ কেন্দ্ৰত 30° কোণযুক্ত বৃত্তকলাৰ কালি হ'ব

R ব্যাসার্ধৰ একটি বৃত্তের কেন্দ্রে 30° কোণযুক্ত বৃত্তকলার ক্ষেত্রফল হবে

R स'खावनि मोनसे बैखननि मिरुआव 30° खनागोनां बैखोन्दोनि दल्लाइथिया जागोन

त्रिज्या R वाले एक वृत्त के केंद्र में 30° कोण वाले त्रिज्यखंड का क्षेत्रफल होगा

- (a) $\frac{\pi}{6} R$ (b) $\frac{\pi}{12} R$ (c) $\frac{\pi}{12} R^2$ (d) $\frac{\pi}{13} R^2$

(21)

39. From a point Q , the length of the tangent to a circle is 24 cm and the distance of Q from the centre is 25 cm. The radius of the circle is

এটা বিন্দু Q ৰ পৰা এটা বৃত্তৰ স্পৰ্শকডালৰ দৈৰ্ঘ্য 24 cm আৰু কেন্দ্ৰৰ পৰা Q ৰ দূৰত্ব 25 cm হ'লে, বৃত্তটোৰ ব্যাসার্ধ হ'ব

একটি বিন্দু Q এর থেকে একটি বৃত্তের স্পর্শকের দৈর্ঘ্য 24 cm এবং কেন্দ্র থেকে Q এর দূরত্ব 25 cm হলে, বৃত্তটির ব্যাসার্ধ হবে

মোনসে বিন্দো Q নিফ্রায় মোনসে বেঁখননি নাঞ্জিদ্দয়া দৌসেনি লাউথাইয়া 24 cm আরো মিহুনিফ্রায় Q নি জানথাইয়া 25 cm জাযোব্লা, বেঁখননি স'খাৱা জাগোন

एक बिंदु Q से एक वृत्त पर स्पर्श-रेखा की लम्बाई 24 cm तथा Q की केंद्र से दूरी 25 cm है। वृत्त की त्रिज्या है

(a) 24.5 cm

(b) 15 cm

(c) 12 cm

(d) 7 cm

40. If the perimeter and the area of a circle are numerically equal, then the radius of the circle is

যদি এটা বৃত্তৰ পৰিসীমা আৰু কালি সাংখ্যিকভাৱে সমান হয়, তেন্তে বৃত্তটোৰ ব্যাসার্ধ হ'ব

যদি একটি বৃত্তের পরিসীমা এবং ক্ষেত্রফল সাংখ্যিকভাবে সমান হয়, তাহলে বৃত্তটির ব্যাসার্ধ হবে

জুদি মোনসে বেঁখননি সোৱগিৰ্দিসিমা আরো দব্লাইথিয়া অনজিমাযাৱি সমান জাযো, অব্লা বেঁখননি স'খাৱা জাগোন

यदि एक वृत्त का परिमाप और क्षेत्रफल संख्यात्मक रूप से बराबर हैं, तो उस वृत्त की त्रिज्या है

(a) 2 units

(b) π units

(c) 4 units

(d) 7 units

2 একক

π একক

4 একক

7 একক

2 একক

π একক

4 একক

7 একক

2 সানগুদি

π সানগুদি

4 সানগুদি

7 সানগুদি

2 মাত্রক

π মাত্রক

4 মাত্রক

7 মাত্রক

(22)

- 41.** Three identical solid cubes of side k units are joined end-to-end horizontally. What is the volume in cubic units of the resulting cuboid?

তিনিটা k দৈৰ্ঘ্যযুক্ত সদৃশ ঘনক মূৰে-মূৰে অনুভূমিকভাৱে সংযোগ কৰা হ'ল। সংযুক্ত আয়তীয় ঘনকটোৰ আয়তন ঘন এককত কিমান হ'ব?

তিনিটা k দৈৰ্ঘ্যযুক্ত সদৃশ ঘনক প্ৰান্তে-প্ৰান্তে অনুভূমিকভাৱে সংযোগ কৰা হলো। সংযুক্ত আয়তীয় ঘনকটিৰ আয়তন ঘন এককে কত হ'ব?

মোনথাম k লাউথাই গোনাঁ মহৰসে ঘনক জোৰথিৰ্জোঁ জোৰথি হাস্ৰেঁই ফোনাঁজাৰনায জাৰায।
সোমজিনায আয়তআৰি ঘনকনি ৰোজাগাসে ঘন সানগুদিয়াব বেৰেবাঁ জাগোন?

k मात्रक की भुजा वाले तीन समान ठोस घनों को यदि क्षैतिज रूप में सिरे-से-सिरे तक जोड़ दिया जाए, तो नए घन का आयतन घन मात्रक में क्या होगा?

- (a) $27k^3$ (b) $18k^3$ (c) $9k^3$ (d) $3k^3$

- 42.** If the curved surface areas of a cylinder and a cone of same radii are numerically equal and the height of the cylinder is 2 cm, then the slant height of the cone is

সমান ব্যাসার্ধৰ এটা বেলন আৰু এটা শংকুৰ বক্রপৃষ্ঠৰ কালি সাংখ্যিকভাৱে সমান। যদি বেলনটোৰ উচ্চতা 2 cm, তেনেহ'লে শংকুটোৰ হেলনীয়া উচ্চতা হ'ব

সমান ব্যাসার্ধৰ একটি বেলন এবং একটি শঙ্কুর বক্রপৃষ্ঠের ক্ষেত্রফল সাংখ্যিকভাৱে সমান।
যদি বেলনটিৰ উচ্চতা 2 cm, তাহলে শঙ্কুটিৰ বাঁকানো উচ্চতা হ'ব

সমান স'খাবনি মোনসে হাসুঁ আরো মোনসে জঁহাসুঁনি খেঁখাৰিখুঁনি দব্লাইথিয়া অনজিমাযাৰি
বাদিয়েঁ সমান। জুদি হাসুঁনি জৌথাইয়া 2 cm, अब्ला जँहसुँनि सेवला जौथाइया जागोन

यदि समान त्रिज्या वाले एक बेलन और एक शंकु के वक्र पृष्ठीय क्षेत्रफल सांख्यिक रूप से
बराबर हों और बेलन की ऊँचाई 2 cm हो, तो शंकु की तिर्यक ऊँचाई क्या होगी?

- (a) 2 cm (b) 4 cm (c) 6 cm (d) 8 cm

- 43.** What is the mean and median, respectively, of the first 5 prime numbers?

প্ৰথম 5টা মৌলিক সংখ্যাৰ মাধ্য আৰু মধ্যমা ক্ৰমে

প্ৰথম 5টি মৌলিক সংখ্যাৰ মাধ্য এবং মধ্যমা ক্ৰমে

গিৰি মোন 5 ৰোদা অনজিমানি গেজেরথি আরো গেজেরমায়া ফাৰিয়ে

प्रथम 5 अभाज्य संख्याओं का क्रमशः माध्य और माध्यक क्या होगा?

- (a) 5, 5 (b) 5.2, 5 (c) 5.6, 5 (d) 3.6, 5

(23)

- 44.** Two fair dice are thrown together. What is the probability of not getting same number in both?

দুটা বিশুদ্ধ লুডুগুটি একেলগে মাৰি পঠিয়ালে দুয়োটাতে একে সংখ্যা নোপোৱাৰ সম্ভাৱিতা কিমান ?

দুটি বিশুদ্ধ লুডুগুটি একসঙ্গে নিক্ষেপ করলে দুটিরই একই সংখ্যা না পাওয়ার সম্ভাবনা কত ?

गरनै गोथार डाइस जयै एखे समावनो गारहरनाय जायोब्ला मोननैबो एखे अनजिमा मोनिनि जाथावनाया मा?

दो विशुद्ध पासों को एक साथ फेंका जाता है। दोनों पासों में समान संख्या नहीं आने की प्रायिकता क्या होगी?

(a) $\frac{1}{6}$

(b) $\frac{1}{36}$

(c) $\frac{5}{6}$

(d) 1

- 45.** A letter is chosen at random from English alphabet. What is the probability that the letter chosen lies between i and x?

ইংৰাজী বৰ্ণমালাৰ পৰা এটা আখৰ যাদৃচ্ছিকভাৱে বাচনি কৰিলে, আখৰটো i আৰু x ৰ মাজত থকাৰ সম্ভাৱিতা কিমান ?

ইংৰাজী বৰ্ণমালা থেকে একটি অক্ষর যাদৃচ্ছিকভাবে বেছে নিলে, অক্ষরটি i এবং x এর মধ্যে থাকার সম্ভাবনা কত ?

इराजी हांखो हालानिफ्राय मोनसे हांखो सायख्ल'यै लानाय जायोब्ला, हांखोआ i आरो x नि गेजेराव थानाय जाथावनाया बेसेबां?

अंग्रेजी वर्णमाला में से यादृच्छिक रूप से एक अक्षर को चुना जाता है। इसकी क्या प्रायिकता है कि वह अक्षर i और x के मध्य का होगा?

(a) $\frac{7}{26}$

(b) $\frac{15}{26}$

(c) $\frac{7}{13}$

(d) $\frac{8}{13}$

(24)

SECTION—B / খ—শাখা / খ—শাখা / খ—বাহাগো / খ—ভাগ

46. Express in factors :

2

উৎপাদকত প্রকাশ করা :

উৎপাদকে প্রকাশ করো :

सानजाबगिरियाव फोरमाय :

गुणनखंड कीजिए :

$$xy + x + y + 1$$

47. Show that every positive even integer is of the form $2q$, and that every positive odd integer is of the form $2q + 1$, where q is some integer.

2

দেখুওরা যে প্রত্যেক ধনাত্মক যুগ্ম অখণ্ড সংখ্যা $2q$ আর্হিব আৰু প্রত্যেক ধনাত্মক অযুগ্ম অখণ্ড সংখ্যাই $2q + 1$ আর্হিব, য'ত q কোনোবা অখণ্ড সংখ্যা।

দেখাও যে প্রত্যেক ধনাত্মক যুগ্ম অখণ্ড সংখ্যা $2q$ গঠনের এবং প্রত্যেক ধনাত্মক অযুগ্ম অখণ্ড সংখ্যাই $2q + 1$ গঠনের, যেখানে q কোনো একটি অখণ্ড সংখ্যা।

दिन्धि दि मोनफ्रोमबो दाजाबथाइ जरा रग' अनजिमाया $2q$ महरनि आरो मोनफ्रोमबो दाजाबथाइ बेजरा रग' अनजिमाया $2q + 1$ महरनि, जेराव q आ माबा मोनसे रग' अनजिमा।

दर्शाइए कि प्रत्येक धनात्मक सम पूर्णांक $2q$ के रूप का होता है तथा प्रत्येक धनात्मक विषम पूर्णांक $2q + 1$ के रूप का होता है, जहाँ q कोई पूर्णांक है।

48. Prove that

প্রমাণ করা যে

প্রমাণ করো যে

फोरमान खालाम दि

सिद्ध कीजिए कि

$$(\sec \theta - \tan \theta)^2 = \frac{1 - \sin \theta}{1 + \sin \theta}$$

2

(25)

49. For acute angles A and B , $\sin B = \cos(A + 60^\circ)$. Find $\tan(A + B)$. 2

A আৰু B সূক্ষ্মকোণৰ বাবে $\sin B = \cos(A + 60^\circ)$ হ'লে $\tan(A + B)$ ৰ মান উলিওৱা।

A এবং B সূক্ষ্মকোণের জন্য $\sin B = \cos(A + 60^\circ)$ হলে $\tan(A + B)$ এর মান নির্ণয় কৰো।

A আরো B খনাসা খনানি থাখায় $\sin B = \cos(A + 60^\circ)$ জায়োব্লা, $\tan(A + B)$ নি মান দিহুন।

यदि $\sin B = \cos(A + 60^\circ)$ है जहाँ A और B न्यूनकोण हैं, तो $\tan(A + B)$ का मान ज्ञात कीजिए।

50. A child has a die, whose six faces show the letters as given below :

A B C D E A

The die is thrown once. What is the probability of getting (i) A and (ii) D? 2

এজন শিশুৰ এটা লুডুগুটি আছে, যাৰ ছয়খন পিঠিত তলত দেখুওৱাৰ দৰে আখৰ ওলায় :

A B C D E A

গুটিটো এবাৰ মাৰি পঠিওৱা হ'ল। (i) A আৰু (ii) D ওলোৱাৰ সম্ভাৱিতা কি ?

একটি শিশুর একটি লুডুগুটি আছে, যার ছয়টি পিঠে নিচে দেওয়া ধরনে অক্ষর বের হয় :

A B C D E A

গুটিটি একবাৰ নিষ্ক্ষেপ কৰা হ'লো। (i) A এবং (ii) D বের হওয়ার সম্ভাবনা কত ?

सासे गथ'आ मोनसे दाइस दं, जायनि मोनद' बिखुडाव गाहायाव दिन्थिनाय बादि हांखो ओंखारो :

A B C D E A

दाइसखौ खेबसे गारहरनाय जादों। (i) A आरु (ii) D मोननायनि जाथावनाया मा?

एक बच्चे के पास ऐसा पासा है, जिसके छः फलकों पर निम्न अक्षर अंकित हैं :

A B C D E A

इस पासे को एक बार फेंका जाता है। इसकी क्या प्रायिकता है कि (i) A प्राप्त हो तथा (ii) D प्राप्त हो?

(26)

51. Solve the following equations :

3

তলৰ সমীকৰণযোৰ সমাধান কৰা :

নীচের সমীকরণগুলি সমাধান কৰো :

गाहायनि समानथाइ जरानि मावफुंथाइ दिहुन :

निम्न समीकरण के युग्म को हल कीजिए :

$$2x + y = 5$$

$$3x + 2y = 8$$

52. The difference of squares of two positive numbers is 180. The square of the smaller number is 8 times the larger number.

Find the two numbers.

3

দুটা ধনাত্মক সংখ্যাৰ বৰ্গৰ পাৰ্থক্য 180. সৰু সংখ্যাটোৰ বৰ্গ ডাঙৰ সংখ্যাটোৰ 8 গুণ।
সংখ্যা দুটা উলিওৱা।

দুটি ধনাত্মক সংখ্যার বর্গের পার্থক্য 180. ছোট সংখ্যাটির বর্গ বড় সংখ্যাটির 8 গুণ।
সংখ্যা দুটি নির্ণয় কৰো।

मोननै अनजिमानि बर्गनि फारागा 180. दुइसिन अनजिमानि बर्गआ देरसिन अनजिमानि 8 फान
गेदेरसिन। अनजिमा मोननैखौ दिहुन।

दो धनात्मक संख्याओं के वर्गों का अंतर 180 है। छोटी संख्या का वर्ग बड़ी संख्या का 8
गुना है। दोनों संख्याएँ ज्ञात कीजिए।

53. In an arithmetic progression, the sum of the first n terms is $\frac{3n^2}{2} + \frac{13}{2}n$. Find its 25th term.

3

এটা সমান্তৰ প্ৰগতিৰ প্ৰথম n টা পদৰ যোগফল $\frac{3n^2}{2} + \frac{13}{2}n$, তেনেহ'লে 25তম পদটো
নিৰ্ণয় কৰা।

একটি সমান্তর प्रगतिर प्रथम n টি पदर योगफल $\frac{3n^2}{2} + \frac{13}{2}n$, तहले 25तम पदटि
निर्णय कर्नो।

मोनसे सानलुलि जौगाथिनि गिबि मोन n बिदाबनि दाजाबगासैया $\frac{3n^2}{2} + \frac{13}{2}n$, अब्ला
25 थि बिदाबखौ दिहुन।

एक समान्तर श्रेढी (AP) में, प्रथम n पदों का योग $\frac{3n^2}{2} + \frac{13}{2}n$ है। इसका 25वाँ पद
ज्ञात कीजिए।

(27)

54. X and Y are the points on sides AB and AC respectively of $\triangle ABC$. If $AX = 4$ cm, $XB = 10$ cm, $AY = 6$ cm, $YC = 15$ cm, show that $2BC = 7XY$. 3

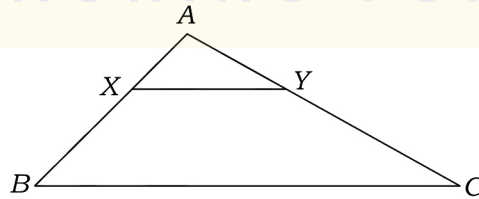
ABC ত্রিভুজত AB আৰু AC বাহুত ক্ৰমে X আৰু Y দুটা বিন্দু। যদি $AX = 4$ cm, $XB = 10$ cm, $AY = 6$ cm, $YC = 15$ cm, দেখুওৱা যে $2BC = 7XY$.

ABC ত্রিভুজে AB এবং AC বাহুতে ক্ৰমে X এবং Y দুটি বিন্দু। যদি $AX = 4$ cm, $XB = 10$ cm, $AY = 6$ cm, $YC = 15$ cm, দেখাও যে $2BC = 7XY$.

ABC আখ্যান্থিখামাব AB আরো AC আখ্যান্থিয়াব ফাৰিয়ৈ X আরো Y আ মোননৈ বিন্দো।
জুদি $AX = 4$ cm, $XB = 10$ cm, $AY = 6$ cm, $YC = 15$ cm, দিন্থি দি
 $2BC = 7XY$.

किसी $\triangle ABC$ की भुजाओं AB और AC पर क्रमशः बिंदु X और Y स्थित हैं। यदि $AX = 4$ cm, $XB = 10$ cm, $AY = 6$ cm और $YC = 15$ cm हों, तो सिद्ध कीजिए कि $2BC = 7XY$ होगा।

55. If the points $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ and $D(p, 3)$ are the vertices of a parallelogram, taken in order, then find the value of p . 3

যদি $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ আৰু $D(p, 3)$ বিন্দুকেইটা এইটো ক্ৰমতে এটা
সামান্তৰিকৰ শীৰ্ষবিন্দু হয়, তেনেহ'লে p ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

যদি $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ এবং $D(p, 3)$ বিন্দুগুলি এই ক্ৰমে একটি
সামান্তৰিকের শীৰ্ষবিন্দু হয়, তাহলে p এর মান নিৰ্ণয় কৰো।

जुदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ आरु $D(p, 3)$ बिन्दोफोरा लिगदब्लाइन फारियै
थिखिनि बिन्दो जायो, अब्ला p नि मान दिहुन।

यदि बिंदु $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ और $D(p, 3)$ एक समांतरचतुर्भुज के शीर्ष इसी
क्रम में हों, तो p का मान ज्ञात कीजिए।

- 56.** Prove that the lengths of tangents drawn from an external point to a circle are equal.

3

প্ৰমাণ কৰা যে এটা বহিঃবিন্দুৰ পৰা বৃত্তলৈ টনা স্পৰ্শকবোৰৰ দৈৰ্ঘ্য সমান।

প্ৰমাণ কৰো যে একাটি বহিঃবিন্দুৰ পৰা বৃত্তলৈ টনা স্পৰ্শকৰ দৈৰ্ঘ্য সমান।

फोरमान खालाम दि मोनसे बाहेरा बिन्दोनिफ्राय बैखनसिम बोनाय नांज्जिद हांखोफोरनि लाउथाइया समान।

सिद्ध कीजिए कि बाह्य बिंदु से वृत्त पर खींची गई स्पर्श-रेखाओं की लम्बाइयाँ बराबर होती हैं।

- 57.** Find the area of the sector of a circle with radius 4 cm and of angle 30° . Also find the area of the corresponding major sector. (Use $\pi = 3.14$)

3

4 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত এটা বৃত্তৰ 30° কোণৰ বৃত্তকলাটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰা। লগতে, অনুৰূপ মুখ্য বৃত্তকলাটোৰ কালি নিৰ্ণয় কৰা। (ব্যৱহাৰ কৰা $\pi = 3.14$)

4 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত একাটি বৃত্তৰ 30° কোণৰ বৃত্তকলাটিৰ ক্ষেত্ৰফল নিৰ্ণয় কৰো। সঙ্গৈ অনুৰূপ মুখ্য বৃত্তকলাটিৰ ক্ষেত্ৰফল নিৰ্ণয় কৰো। (ব্যৱহাৰ কৰো $\pi = 3.14$)

4 cm স'খাব গোনো মোনসে বৈখননি 30° খনানি বৈখনন্দোনি দব্লাইথি দিহুন। আৰোবাব বেনিনো গেদে বৈখনন্দোনি দব্লাইথি দিহুন। (বাহায় $\pi = 3.14$)

त्रिज्या 4 cm वाले एक वृत्त के त्रिज्यखंड का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए, जिसका कोण 30° है। साथ ही, संगत दीर्घ त्रिज्यखंड का क्षेत्रफल भी ज्ञात कीजिए। ($\pi = 3.14$ का प्रयोग कीजिए)

- 58.** A toy is in the form of a cone of radius 3.5 cm mounted on a hemisphere of same radius. The total height of the toy is 15.5 cm. Find the total surface area of the toy.

3

এটা পুতলা একে ব্যাসার্ধ্যুক্ত এটা অৰ্ধগোলকৰ ওপৰত 3.5 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত এটা শংকুৰে গঠিত। পুতলাটোৰ মুঠ উচ্চতা হ'ল 15.5 cm. পুতলাটোৰ মুঠ পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰা।

একাটি খেলনা একই ব্যাসার্ধ্যুক্ত একাটি অৰ্ধগোলকৰ উপৰে 3.5 cm ব্যাসার্ধ্যুক্ত একাটি শঙ্কুৰ উপৰে গঠিত। খেলনাটিৰ মোট উচ্চতা হলো 15.5 cm. খেলনাটিৰ মোট বহিঃপৃষ্ঠৰ আয়তন নিৰ্ণয় কৰো।

(29)

मोनसे फुथला एखे जौथाइगोनां मोनसे खावलुरनि सायाव 3.5 cm स'खाव गोनां मोनसे जंहासुंजो दाजानाय। फुथलानि गासै जौथाइया 15.5 cm. फुथलानि गासै बिखुं दब्लाइथिखौ दिहुन।

एक खिलौना त्रिज्या 3.5 cm वाले एक शंकु के आकार का है, जो उसी त्रिज्या वाले एक अर्धगोले पर अध्यारोपित है। इस खिलौने की संपूर्ण ऊँचाई 15.5 cm है। इस खिलौने का संपूर्ण पृष्ठीय क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

59. The mean of the following data is 22. Find the value of x : 3

Class interval	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
Frequency	12	x	6	7	9

তলৰ তথ্যখিনিৰ মাধ্য 22 হ'লে, x ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা :

শ্রেণী অন্তৰাল	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
বাৰংবাৰতা	12	x	6	7	9

নীচের তথ্যটির মাধ্য 22 হলে, x এর মান নির্ণয় করো :

শ্রেণী অন্তরাল	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
বারংবারতা	12	x	6	7	9

गाहायनि खारिनि गेजेरथिया 22 जायोब्ला, x नि मान दिहुन :

थाखो खोन्दोब	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
गलेगलेथा	12	x	6	7	9

निम्न आँकड़ों का माध्य 22 है। x का मान ज्ञात कीजिए :

वर्ग अंतराल	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50
बारंबारता	12	x	6	7	9

(30)

- 60.** Construct a right-angled triangle with its base and height as 4 cm and 3 cm respectively. Draw another triangle having sides $\frac{2}{3}$ times the corresponding sides of the right triangle. 4

এটা সমকোণী ত্ৰিভুজ আঁকা য'ত ভূমি 4 cm আৰু উচ্চতা 3 cm; তাৰ পিচত আন এটা ত্ৰিভুজ আঁকা যাৰ বাহুবোৰ প্ৰদত্ত সমকোণী ত্ৰিভুজটোৰ অনুৰূপ বাহুবোৰৰ $\frac{2}{3}$ গুণ।

একটি সমকোণী ত্ৰিভুজ আঁক যেখানে ভূমি 4 cm এবং উচ্চতা 3 cm; তারপর আরেকটি ত্ৰিভুজ আঁক যাৰ বাহুগুলি প্ৰদত্ত সমকোণী ত্ৰিভুজটিৰ অনুৰূপ বাহুগুলিৰ $\frac{2}{3}$ গুণ।

মোনসে খনাথি আখান্থিথাম আখি জেৰাব হাসা 4 cm আরো জৌথাইয়া 3 cm. বেনি উনাব গুবুন মোনসে আখান্থিথাম আখি জায়নি আখান্থিফোৰা হোখানায় খনাথি আখান্থিথামনি মোখাংসে আখান্থিফোৰনি $\frac{2}{3}$ ফান জায়ো।

एक समकोण त्रिभुज की रचना कीजिए, जिसका आधार और ऊँचाई क्रमशः 4 cm और 3 cm हों। एक अन्य त्रिभुज की रचना कीजिए, जिसकी भुजाएँ दिए हुए त्रिभुज की संगत भुजाओं की $\frac{2}{3}$ गुनी हों।

- 61.** Find the zeroes of the polynomial $x^2 + 7x + 10$, and verify the relationship between the zeroes and the coefficients. 4

$x^2 + 7x + 10$ বহুপদটোৰ শূন্যবোৰ উলিওৱা আৰু এই শূন্য আৰু সহগবোৰৰ মাজৰ সম্পৰ্ক পৰীক্ষা কৰা।

$x^2 + 7x + 10$ বহুপদটিৰ শূন্যগুলি নিৰ্ণয় কৰো এবং এই শূন্য এবং সহগগুলিৰ মধ্যে সম্পৰ্ক পৰীক্ষা কৰো।

$x^2 + 7x + 10$ बिदाबगोबांनि लाथिख'फोरखौ दिहुन आरो बे लाथिख' आरो थादेर अनजिमाफोरनि गेजेराव थानाय सोमोन्दोखौ थार नायफोर।

बहुपद $x^2 + 7x + 10$ के शून्यकों को ज्ञात कीजिए तथा इन शून्यकों और गुणांकों के बीच के संबंधों की जाँच कीजिए।

★ ★ ★

(31)

SPACE FOR ROUGH WORK

SPM & LALAN'S
COACHING FOR SUCCESS

(32)

SPACE FOR ROUGH WORK

SPM & LALAN'S
COACHING FOR SUCCESS